

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA**VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA****NUTARIMAS****DĖL UAB „INVEST GROUP“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMO**

2020-04-02 Nr. 12R-15

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktorės Neringos Ulbaitės (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkė), direktorės pavaduotojos Neringos Baronienės, Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės, Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vyresniosios patarėjos Ingos Grinevičės Teisės skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės, Nuotolinės prekybos skyriaus vedėjos Aidos Gasiūnaitės – Stavginskienės,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 25 straipsnio 2 dalimi, bylų nagrinėjimo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl UAB „Invest group“ (įmonės kodas – 300802455, adresas – Jogailos g. 83, Maišiagala, Vilniaus r.) galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo reikalavimų pažeidimo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2019-09-11 gavo vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl UAB „Invest group“ teikiamos nepageidaujamos reklamos. Prašyme vartotojas nurodė, jog 2017-01-24 reklamos vartotojo bendrovei priklausančiais elektroninio pašto adresais (*duomenys neskelbtini*) išsiuntė reklaminio pobūdžio laiškus apie bendrovės platinamas prekes. Vartotojas nurodė, kad 2017-02-01, 2017-04-19, 2017-05-18, 2017-05-19, 2017-07-08, 2017-08-30 šie laišukai buvo atsiųsti pakartotinai, nors vartotojas nebuvo užsisakęs ir nebuvo davęs sutikimo gauti šių reklaminio pobūdžio laiškų. Vartotojas nurodė, kad jam nepavyko susisiekti su reklamos tiekėju, todėl vartotojas konsultavosi su specialistais dėl galimybės apriboti UAB „Invest group“ siunčiamų laiškų gavimą. Vartotojas nurodė, kad, nusprendęs dėl šio klausimo kreiptis į valstybines įstaigas, pastebėjo, jog laiškų siuntimas buvo nutrauktas.

Vartotojas nurodė, kad 2019-08-23 elektroninio pašto adresais (*duomenys neskelbtini*) buvo pakartotinai atsiųsti nepageidaujami reklaminio pobūdžio laišukai iš elektroninio pašto adreso info@newshop.lt. Vartotojas nurodė, kad dėl šios priežasties iš elektroninio pašto adreso (*duomenys neskelbtini*) kreipėsi siuntėjo elektroninio pašto adresu info@newshop.lt su prašymu pateikti vartotojo sutikimą siųsti jam reklamą pagrindžiančius įrodymus. Vartotojas nurodė, kad į jo paklausimą atsakyta nebuvo, o susisiekti su UAB „Invest group“ telefonu nepavyko.

Vartotojas nurodė, kad 2019-09-05 UAB „Invest group“ nepageidaujamo reklaminio pobūdžio medžiaga buvo atsiųsta į jo asmeninį elektroninio pašto adresą (*duomenys neskelbtini*).

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 5 punktu, 2019-09-16 raštu Nr. 4-12146 kreipėsi į UAB „Invest group“ ir prašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl vartotojo

prašyme nurodytų aplinkybių bei siūlė nedelsiant nutraukti nepageidaujamos reklamos teikimą vartotojui.

UAB „Invest group“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2019-09-16 raštą Nr. 4-12146 iki nurodytos datos 2019-09-27 bei iki 2019-10-10 nutarimo Nr. 12R-33 „Pradėti nagrinėjimo procedūrą dėl UAB „Invest group“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ priėmimo dienos nepateikė paaiškinimo.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2019-09-30 gavo vartotojo (*duomenys neskelbtini*) skundo papildymus. Vartotojas papildomai nurodė, kad 2019-09-27 vartotojui priklausančiu el. pašto adresu (*duomenys neskelbtini*) pakartotinai buvo siūsta nepageidaujama reklama iš elektroninio pašto adresu info@newshop.lt.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2019-10-11 raštu Nr. 4-12604 bei pakartotinai 2020-01-30 raštu Nr. 4-241 kreipėsi į UAB „Invest group“ ir, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, prašė pateikti motyvuotus paaiškinimus bei juos pagrindžiančius įrodymus dėl vartotojo prašyme nurodytų aplinkybių, tačiau Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba iki nurodyto termino ir iki 2020-03-06 pranešimo Nr. 3-467 „Dėl UAB „Invest group“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ priėmimo dienos UAB „Invest group“ atsakymas nebuvo gautas.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis“. Taigi įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas – daryti įtaką vartotojo ekonominiam elgesiui.

UAB „Invest group“ teikiami nepageidaujami reklaminiai pranešimai iš elektroninio pašto adresu info@newshop.lt ir, jais skleista informacija apie bendrovės teikiamas paslaugas yra tiesiogiai susijusi su bendrovės vykdoma veikla bei skatina vartotojus naudotis bendrovės teikiamomis paslaugomis, taigi, atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

Dėl UAB „Invest group“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo nagrinėjimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus 2013-07-31 įsakymu Nr. 1-73, 5 punktą nustato, jog kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą, kad būtų pradėtas Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme nustatytų reikalavimų pažeidimų nagrinėjimas, turi teisę asmenys, kurių interesai yra pažeisti, valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos bei asmenų interesams atstovaujanti asociacijos, pateikdami Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pranešimą (skundą) raštu. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog UAB „Invest group“ reklama buvo platinama pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) elektroninio pašto adresais (*duomenys neskelbtini*), neturint reklamos vartotojų sutikimo. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjas turi teisę

kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą tam, kad būtų tinkamai apgintos Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintos jo, kaip reklamos vartotojo, teisės.

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalis nustato, jog reklama telefonu, telefaksu, teleksu, elektroniniu paštu gali būti teikiama tik reklamos vartotojo sutikimu arba jo prašymu. To paties straipsnio 2 dalis nustato, kad draudžiama tiesiogiai teikti reklamą konkrečiam asmeniui, jeigu yra aiškiai išreikštas šio asmens nesutikimas.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, sistemiškai vertindama Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, daro išvadą, jog toks vartotojo sutikimas turi būti išreikštas aktyviai. Nors Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nenustato privalomos reklamos vartotojo sutikimo davimo būdo ir prašymo formos, tačiau Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.8 straipsnio 1 dalis numato, kad civilinės teisės normų nesureglamentuotiems civiliniams santykiams taikomi panašius santykius reglamentuojantys civiliniai įstatymai, t. y. taikoma įstatymo analogija. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sutarčių teisę reguliuojančiame 6.173 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tylėjimas arba neveikimas savaime nelaikomi akceptu, t. y., sutikimu. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.64 straipsnio, reglamentuojančio valios išreiškimo formą, 3 dalyje numatyta, kad tylėjimas laikomas asmens valios išraiška tik įstatymų ar sandorio šalių susitarimo numatytais atvejais. Vadovaujantis įstatymo analogija, darytina išvada, kad visais atvejais sutikimas turi būti aiškus, o ne numanomas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad pareiškėjas (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodė, jog nėra davęs sutikimo UAB „Invest group“ teikti reklamą elektroninio pašto adresais (*duomenys neskelbtini*).

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atkreipia dėmesį, kad UAB „Invest group“ iki nurodyto termino bei iki šio nutarimo priėmimo dienos nepateikė atsakymo į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2019-09-16 raštą Nr. 4-12146, 2019-10-11 raštą Nr. 4-12604, 2020-01-30 raštą Nr. 4-241.

Pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnį, net ir klausiamo dėl sutikimo gauti reklamą adresato neatsakymas (neveikimas) reklamos davėjui negali reikšti, kad adresatas sutinka, jog jam būtų teikiama reklama. Pareiškėjas prašyme nurodė, kad UAB „Invest group“ reklama buvo teikiama nuo 2017-01-24 iki 2017-08-30 ir nuo 2019-08-23 iki 2019-09-27. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad reklama buvo teikiama be jų sutikimo. Pažymėtina, jog bendrovė nepateikė įrodymų, kad turėjo pareiškėjų išankstinį sutikimą ar prašymą teikti reklamą.

Atsižvelgiant į visa tai, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad UAB „Invest group“, siūsdama reklamą, neturint pareiškėjo išankstinio sutikimo ar prašymo ją teikti vartotojui priklausančiais elektroninio pašto adresais bei pareiškėjui aiškiai išreikšus nesutikimą gauti reklamą, pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatas.

Dėl UAB „Invest group“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Vertindama pažeidimo pobūdį, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsižvelgė į tai, jog bendrovė nepageidaujama reklamą pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) bendrovei priklausančiais elektroninio pašto adresais (*duomenys neskelbtini*) ir asmeniniu elektroninio pašto adresu (*duomenys neskelbtini*) siuntė elektroniniu paštu, į tai, kad nepageidaujama reklama buvo skleista, nors vartotojas aiškiai išreiškė nesutikimą, taigi, pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalis.

Vertindama pažeidimo trukmę, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsižvelgė į tai, jog bendrovė nepageidaujama reklamą pareiškėjui (*duomenys neskelbtini*) siuntė

laikotarpiu nuo 2017-01-24 iki 2017-08-30 ir nuo 2019-08-23 iki 2019-09-27. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 9 dalis numato, jog bauda ar įspėjimas gali būti skiriami ne vėliau kaip per vienus metus nuo reklamos skleidimo paskutinės dienos, todėl skirdama sankciją, atsižvelgė į reklamos sklaidos laikotarpį nuo 2019-08-23 iki 2019-09-27.

Vertindama pažeidimo mastą, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnyba komisija atsižvelgė į tai, jog dėl UAB „Invest group“ teikiamos nepageidaujamos reklamos kreipėsi vienas pareiškėjas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimą, atsižvelgė į tai, kad tyrimo metu UAB „Invest group“ nebendradarbiavo bei neteikė informacijos Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai, pakartotinai siuntė nepageidaujamą reklamą pareiškėjui.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsakomybę lengvinančių bei sunkinančių aplinkybių nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1 ir 5 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalies pažeidimą skirti UAB „Invest group“ 500 (penkių šimtų) eurų baudą.

Nutarimas per vieną mėnesį nuo nutarimo įteikimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo nutarimo dėl baudos paskyrimo priėmimo dienos turi būti sumokėta į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorė

Neringa Ulbaitė